

Asia: VN/27452/2020-OM-548

Julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitus

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat mielestänne nykyisten julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteiden kehittämistarpeet? Puuttuuko nykyisistä salassapitosäännöksistä jotain olennaista? Kuvailkaa ja perustelkaa kehittämistarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua julkisuuslain salassapitoperusteiden mahdollisista muutostarpeista. Haluamme erityisesti tuoda esiin seuraavat näkökohdat:

Salassapitoperusteiden jäsentelyn selkeyttäminen

Julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteet ovat nykyisellään moninaisia ja jäsentelyltään epäyhtenäisiä. Selkeä ja johdonmukainen sääntely on keskeistä julkisuusperiaatteen toteutumisen kannalta. Uudistustyössä tulisi pyrkiä sääntelyn kokonaisuuden selkeyttämiseen muun muassa esitystapaa ja systematiikkaa kehittämällä. Esimerkiksi salassapitosäännösten uudelleen ryhmittely voisi parantaa sääntelyn ymmärrettävyyttä ja sovellettavuutta, erityisesti suhteessa eri salassapitoperusteiden rajoituksiin.

Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), millaisia muutoksia tämä edellyttäisi salassapitoperusteisiin? Kuvailkaa ja perustelkaa muutostarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Turvallisuustilanteen muutokset ja tietoturva

Muuttunut turvallisuustilanne korostaa tarvetta arvioida, suojaavatko nykyiset salassapitoperusteet riittävästi turvallisuuteen, huoltovarmuuteen ja varautumiseen liittyviä tietoja – kuten valmiussuunnitelmia ja kriittistä infrastruktuuria koskevia asiakirjoja.

Virkamiesten henkilötietojen suojaaminen

On aiheellista tarkastella, tulisiko virkamiesten henkilötietoja ja yhteystietoja voida salata tietyissä rajatuissa tilanteissa, esimerkiksi turvallisuussyistä.

Ilmoittajan henkilöllisyyden suoja

Viranomaisen toimenpiteitä edellyttävissä asioissa ilmoittajan henkilöllisyys ja yhteystiedot tulisi määritellä selkeästi salassa pidettäviksi tiedoiksi.

Oletteko tunnistanee tietojen tai asiakirjojen salassapitoa koskevaa erityislainsäädäntöä, joka on ristiriidassa julkisuuslain salassapitosäännösten kanssa? Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), aiheutuisiko soveltamisalan muutoksesta konkreettisia ristiriitoja nykyisen erityislainsäädännön kanssa tai tarvetta tarkentaa erityislainsäädäntöä?

Julkisen sektorin liikesalaisuudet

Lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä olisi tärkeää täsmentää, millaisia tietoja voidaan pitää julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 17 kohdan mukaisina julkisen sektorin liikesalaisuuksina tai muina vastaavina tietoina, joiden julkisuus voisi vaarantaa esimerkiksi edullisten hankintojen toteutumisen. Samalla olisi syytä selkeyttää julkisen sektorin liikesalaisuuden määritelmää suhteessa yksityisen sektorin vastaavaan käsitteeseen.

Orelma Eevaliisa

Päijät-Hämeen hyvinvointialue - Aluehallituksen toimiala, hallinto